

SZILÁGY-SOMLYÓ.

T Á R S A D A L M I H E T I L A P

és

A SZILÁGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI-EGYLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Nagy László.

Segéd-szerkesztő:

Hulinka Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Sz.-Somlyón, az ev. ref. papi háznál, hova a lap anyagi és szellemi részét illető küldemények is ezimzendők.

Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.

Szilágy-Somlyó városa ünnepe.

Sz.-Somlyó, 1887. decz. 6.

Monumentalis nap előtt állunk. Olyan nap előtt, a mely forduló pontot képez még nagyobb város és gazdagabb vidék történetében is.

A szilágysági vicinális vasut megnyitása már csak napok kérdése s — ki tudná előre mire ébredünk? — mire lapunk még egyszer megjelenik a közönség előtt, nagyon hihető, hogy már a megnyitás ünnepélyéről és nagy eseményéről kell beszámolnunk.

Hogy minő fontossága és hordereje lehet e fordulathoz megynkre és immár a csüggedés felé hanyatlott vidékünk és városunk közönségére nézve, azt fejtegetnünk fölösleges dolog. Ugy vagyunk már régóta vasutunkkal, mint a gyermek uj, fényes játékszerével: minden este azzal az édes gondolattal hajtjuk le fejünket, minden reggel azzal ébredünk: no van már vasutunk is!

Közelebb jutottunk az ország szívéhez; annak életerős törzséhez tartozunk már mi is és egész ábrándos érzést kelt bennünk a gondolat: mivé lehetünk még, ha józan megfontolással, kitartó munkával hozzá látunk újjá teremteni a magunk és városunk sorsát!

E nagy nap édes előérzete alatt hát mi a „mulatságok városa“ — tehetünk-e valami okosabbat, minthogy e nap emlékeztetéssel tételére közakarattal munkálkodjunk?

Messze utról ide sereglenek e nap örömeiben osztozni mindazok, kiket e városhoz a szeretet fűz. Eljönnek ismerőseink, jó barátaink, városunk távol élő szülöttei és mindazon magas állású vendégek, kiket hivatalos kötelességük ide szólít. A tervbe vett ünnepélyesség azonban minden előkészület mellett is vajmi rideg lenne, ha városunk s a vidék minden ér-

telmes polgára önként, szívéből előtörő lelkesedéssel és örömeivel nem óhajtana osztozni annak megünneplésében!

Városunk derék polgármestere már megtette a maga kötelességét s felhívások járnak kézről-kézre, felszólítva mindenkit az ünnepélyes fogadtatáson, diszebeden, stb. való részvételre.

Azt kell bizonyítanunk ez alkalommal, hogy keblünkben nem halt ki a vendégszeretet erőnye s habár a sors nehéz napokat is hozott reánk, mi méltók vagyunk egy jobb jövőre s megértjük, fölfogjuk a horderejét ama változásnak, mely a vasuttal a szép Szilágyságba beköszöntött. Tudjuk becsülni és szeretni azokat, kik régi vágyaink teljesülését sok küzdelemmel, fáradsággal, áldozattal, törhetetlen munkával keresztül vitték.

Legyen e nap az öröm és vigalom napja!

Legyen e nap örökké emlékeztető azok szívében, kik e nagy nap örömeiben osztozni hozzánk eljönnek. És ne legyen senki e városban, a ki az általános lelkesedés és öröm napján félre vonuljon, mikor Szilágy-Somlyó városa ünnepe!

A nemzetközi jog és annak közvetlen folyománya.

Irta: Murányi V. Anna.

(Folyt. és vége.)

Történt ugyan valami ennek az ellensúlyozására, de az csaknem egyenlő a rosszal. Összejöttek például a nagyhatalmak, hogy kölcsönös közreműködés által biztosítsák az európai államok életét mind a forradalom, mind egyes államok hatalmi terjeszkedése ellen. Congressust ültek fejedelmek és követek. Közökbé vették az

álló sziklafal mögül néhány lövés hangzott s egyszerre hárman rogytak földre a katonák közül. Az első megdöbbenés után a megmaradt három katona visszaadta a szikla alját borító bokrok közé a lövéseket.

Egy jajkiáltás bizonyítja, hogy ez nem hiában történt; a másik pillanatban öt marczona alak rohant elő a rejtekből, kettő szuronyos puskával, három pedig eldobva kilőtt fegyverét, kivont handszárral rohant Andrásék felé. András, Lajos és másik társuk a sziklafalnak vetették hátukat, hogy legalább hátulról ne támadtassanak meg.

A bosnyákok arcán a vad, elkeseredett düh kifejezése vonaglott, ádáz erővel vetették magukat elleneikre, a kik kétségbeesve védelmezték magukat. A bosnyákok ereje különben is nagyobb volt, mert az elesett három katona halálos sebben vergődött a földön és így csak hárman voltak öt ellen. Borzasztó tusa keletkezett. Egy ősz szakállu, marczona bosnyák megragadta András szuronyát, másik kezével erős handsárcsapást intézve feléje. De az ifju izmos karjaival oly erős dőfést adott szuronyának, hogy az öreg fölkelő átdőfött mellet zuhant a földre. Azonban András szuronyát nem ránthatta ki hirtelen, s a másik pillanatban súlyos puskaagy-ütés zuhant fejére, s ő elkábulva rogyott ledőfött ellensége mellé.

Lajos egyszerre kettővel is harczolt, és a küzdés hevében társaitól messzebb tolatott. Az ifju erős és ügyes volt; meg volt az a bátorsága, a mely nem korcsmai hősiességben szokott nyilvánulni, hanem valódi veszély esetén törhetetlen. Az ilyen bátorság mindig hidegvérű. Lajos most hasznát is vette ennek, és csakhamar sikerült egyik handszárral fegyverzett ellenségének halálos szuronydőfést adnia. A másik egy perczre visszarettenve, hátraugrott. E pillanatot

állami és népjogi viszonyok rendezését és újrendezését. Közös tanácskozva kifundálták az eszközöket és szabályokat, melyek ezéla vezethetnének. Jöttek létre császári szövetségek, szent alliance-ok, melyek a népek békéjét belülről is, kívülről is akarák biztosítani. A szándék jó volt. De hát ezélt értéke valahán? Soha! Legalább, a mi a béke tartósságát illeti, soha. Lehetetlen is volt. Mert a nagyhatalmak ezen szövetsége, igazán szólva, soha sem követett jogi, hanem csak érdekpolitikát. Nem állottak mindenki által elismert jognak alapján, hanem mindegyik csak a maga érdekét, a maga előnyét iparkodott az illető congressusi alkudozásokon biztosítani. Nem jogi érdek után indultak, hanem többnyire hatalmi érdek után. Népjogi tekintetben nem tudtak magasabb eszmére vergődni, csak arra, hogy egyes nagy államok közt fönn kell tartani az egyensúlyt. Egy állam se legyen tulajdos erős, — mindig ez volt az utógondolat a nagyhatalmak szövetségének internationalis alkudozásaiban. Egyébaránt a kisebb nemzetek jogait nagyon is futtában tárgyalták, mintha azok csak holmi játékeszközök volnának a nagyhatalmak kezeiben. Ott van pl. a bécsi kongressus. A nagyhatalmak e concertjén a diplomatiiai működés korántsem erkölcsi és jogi alapra helyezkedék, hanem csak épen a fennforgó változásokat és viszonyokat véve számításba, hogy e számításnak csak pillanatnyi előny legyen a facitja, vagy inkább, hogy más érdekeltek pillanatnyi rászédését érje el általa. Azért nem ok nélkül jött a modern diplomatiia kapkodó vi-selete rosz hirbe. Mikor a nép azt mondja, hogy a diplomatiák egyedüli erőnye a ravaszság; hogy a becsület, hűség, igazmondóság egyáltalán nem kenyerők, nagyon fején találja a szegét. A nagyhatalmak azon coalitioja tehát messze jár attól, hogy államok és népek jogait biztosítsa. Az tulajdonképen csak a coalitio egyes tagjainak érdekeit iparkodik megővni. Egyáltalán nem a jog eszméje vezérli, hanem csak megakarja gátolni azon elodázhatlan következményeket, melyeket a népjog eltiprása szükségképp von maga után. Azért az ily coalitio soha sem akadályozott meg foradalmat vagy háborút. A kongressusok, melyek az ily katasztrófák elhárítása végett jöttek össze, többnyire minden eredmény nélkül oszoltak el. Alig vitték a dolgot annyira, hogy tiltakozzanak a támadás ellen. Közönségesen tunya, sőt nem ritkán kárörvendő semlegességben vonultak vissza. Arról szó sem volt, hogy a fenyegetett jognak megővése czéljából tetteleg és erőiesen interve-

fölhasználta Lajos, és társai felé fordult. Láta, hogy az András mellett levő katona futásnak indult, és az egyik bosnyák követi; a másik pedig a földön heverő András nyakára emeli handszárrját....

Szempillantás műve volt, hogy vad kiáltással oda ugrott, s egy iszonyu csapással a puskatásával lesujtotta a vérengző bosnyákot. Egy pillanatnyi késés és András már a másvilágon lett volna. Lajos ekkor visszafordult a bosnyák felé, a kivel előbb harczolt, és a küzdelem hevétől kipirult arccal, egész magasságában fölegyenesedve daliás termetével, várta annak támadását. De a bosnyák megrémült a bámulatos erő kifejtéstől, megdöbbenve hátrált a bokrokig, és hirtelen közéjük vetve magát, eltűnt.

A támadó bosnyákok közül három feküdt a földön. Ekkor Lajos lehajolt a földön heverő Andrásához. Nem gondolt e pillanatban arra, hogy ez az ember sokszor megbántotta; egyszerűen teljesíté katonai kötelességét bajtársa iránt. Így viselte volna magát, ha soha semmi körülmény nem hozta volna is Andrással közelebbi viszonyba. Hanem mégis édes érzés dobogtatta föl szívét, a midőn András megvizsgálva, látta, hogy az él, csak el van kábulva. Tehát sikerült neki megmenteni a Juliska testvérének életét.

Ez alatt a futásnak indult katona is megmutatta, hogy ezt nem gyávaságból cselekedte. Futása közben megtöltötte puskáját, a mit a küzdés közben nem tehetett, s midőn az üldöző bosnyák már beérte és döfni akart, visszafordult, közvetlen közelből mellbe lötte, hogy az rögtön halva rogyott össze.

(Folyt. köv.)

TÁRCZA.

A rezervista szerelme.

— Elbeszélés. —

Irta: Bihari Kálmán.

(Folytatás.)

13

E rohanás eldönti a csata sorsát. A lankadó csapatok ujult erővel és bátorsággal vetik magukat a fölkelők pozícióira. A bosnyákok nem tudják tovább kiállani a böszült rohamot, hanyatthomlok rohannak be az erdőbe, a hegyek közé. Ily rendetlen seregnél nincs visszavonulás, hanem örült, vad futás. A földühödött, elkeseredett katonaság nem ismer kegyelmet. Vad gyilkolás színhelyévé válik az erdőség.

Ne fessük e képet. Ez már nem harcz, hanem mészárlás...

Az üldöző csapatok messze elcsatangoltak a hegyek között, apró csoportokra szakadozva szét. Egy ilyen kis csapatocskát vezet András; vele van Lajos is. Ki elmaradt közülök, ki elportyázott valahol a magános szétszórt házak között, a melyeket felgyujtanak és kirabolnak, mindössze hatan vannak együtt. Ugy látszik, irányt vesztettek. Egy patak medrén haladnak fölfelé; a vad ordítás zaja messze hallatszik tőlök, jelöl, hogy nagyon eltávoztak a többitől.

— Forduljunk vissza, — mondá András, — nagyon előre jöttünk és magunkra maradtunk. Nem bátorságos ilyen kevés embernek ezen a vad helyen.

A következő percz igazolta szavait. Az előttük

niáljanak. Mit nekik a jog, csak a maguk érdekeit mozdíthaták legyen elő!

Az interventio elvének tiszteletben tartása azt hozná magával, hogy ha valamely államot a forradalmi elemek feldulni, alkotmányát, törvényes tekintélyét megsemmisíteni akarják, a többi államok ne nézzék azt közömbösen, önzőleg elszigetelődvé ne vonuljanak hátra, hanem inkább, ha a szükség úgy kívánja, interveniáljanak, a rendet fenntartani, az alkotmányt és törvényes tekintélyt védelmezni siessenek. Hasonlóképen tartoznak közbelépni akkor is, midőn egyik állam a másikat jogtalanul haddal rohanja meg, hogy annak érdekeit megsejtsse, talán létét is veszélyeztesse. Ilyenkor sem szabad kezöket tétlenül ölükhöz dugni és úgy vállvonogatva nézni a dolog menetét, hanem interveniálniok kell a jogtalanul megtámadott állam előnyére és a jogtalan támadót visszahőköltnetniök a jog határa közé. Hogy aztán mily módon vitessek végbe az interventio? Vajjon pusztán a diplomatiái beleszólásban álljon-e az, vagy pedig a fegyveres beavatkozás alakját öltse-e magára? Az egészen az adott körülményektől függ, különösen azon megfontolástól, vajjon a beavatkozó állam ha a diplomatiái ügyködés körén túl megy, nem teszi-e ki magát is úgy veszélynek, vagy legalább nem kelle-e akkor saját népére is nagy terhet rónia, melyet később keservesen megsíráthat?

Hanem a mostani liberalis had egészen eltérőleg az interventio ezen elvétől, egy másik elvet kürtölget, mely annak határozott ellentéte, t. i. a noninterventio, a be nem avatkozás elvét. E jelszó van felírva zászlójára. A noninterventio elve alaptanilag megtilt a jog fenntartása érdekében minden beavatkozást más államok ügyébe. Azt mondja, hogy valami alaptan szerint egy államnak sincs joga a fenyegetett, vagy megtámadott nyilvános és nemzetközi jog érdekében más államot védelmezni. Azért a mostani liberalismus ezen elvet épen ott hozza alkalmazásba, hol a fenálló törvényes közrendet valami veszély fenyegeti, vagy a hol két állam háboruba kezd egymással bonyolódni. Ha valamely államban a forradalom felemeli fejét és a törvényes tekintélyt megrohanja, hogy a nyeregből, jogi helyzetéből kiszorítsa és a forradalmi mozgalom kolompasait emelje polezra, akkor a liberalis világ minden zege-zugóból hangzik a kiáltás: „Non interventio!” — „Minden nemzetnek joga van saját házi ügyét tet-szése szerint rendezni; senkinek semmi köze az ő dolgához, senki ne kotnyeleskedjék hát azokba!” — Ha valahonnan kéz emelkedik föl, hogy a fenyegetett jogot védelme alá vegye, akkor a döntő körökben addig fondorkodnak, míg ama kezen eret vágnak. Hasonlókép áll a sor az internationalis téren is. Ha egy bitor hatalmaskodó, anélkül, hogy a jognak legkisebb látszatával is bírna, egy másik állam ellen hadat indít, hogy annak földrajzi területét a maga részére megcsokítsa, vagy épen létét is tönkre tegye, akkor lámét rivalg a jelszó: „Nem kell interveniálni!” „A háboru legyen egy helyre szorítva;” azért ne avatkozzék bele senki; magukra kell hagyni a czivakodó feleket. És a diplomatin hüségesen kezére dolgozik a liberalismusnak és mindent elkövet, hogy a beavatkozást megakadályozza.

Könnnyű belátni, hogy a noninterventio elmélete alaptanilag eltagad az államok nyilvános és nemzetközi jogától minden garantiát. Ha senkinek sem szabad a veszélyben forgó, vagy megsértett jog érdekében interveniálni, akkor menten hiányzik minden jogvédelem és ezzel együtt minden, a jog fenntartására vonatkozó biztosíték. Amde ily alapelvet nem szabad elfogadni mindaddig, míg elismerjük, hogy létezik nyilvános és nemzetközi jog, mely az emberek önkényétől független s őket magukat is kötelezi. Mert mihelyt egyszer ilyen jogot elismerünk, akkor ennek követelményét is, t. i. a jogvédelem által nyújtandó jogbiztosítékot és az igazságszolgáltatást is el kell fogadnunk és elismernünk, hogy az ezen követelményből folyó kötelesség, mikor nincs semmi jogtekintély, magukat az államokat és népeket is kötelezi egymás irányában. A be nem avatkozás elve tehát, valamint tagadása minden nemzetközi jogbiztosítéknak, ugy tagadása annak is, hogy létezik nyilvános és nemzetközi jog, mely független az emberek önkényétől. A be nem avatkozás elve a nyilvános és internationalis téren mindent a nyers erőszaknak vet oda martalékul. Ez az államok életében a forradalom szentesítése, a nemzetek életében pedig a bitorlás és féktelen hódítási viszketeg szentesítése. Ez elválaszthatatlan kenyeres pajtása a „bevégzett tények elvének.” A kettő kölcsönösen feltételezi és kiegészíti egymást.

Hanem bezzeg, mikor a liberalis párt előnyösnek látja az interventiot a maga uralmának szilárdítása és alapelveinek továbbterjesztése végett, akkor mindjárt elfeledi az egész theoriát, melyet a noninterventiora vonatkozólag felállított és ugyancsak noszogtatja a hatalmakat, melyek az ő kommandójára lépegetnek, hogy határozottan interveniáljanak. Ezt is megértjük már. Akkor a beavatkozás nem sérti többé a más nemzetek szabadságát és függetlenségét, akkor nemzetközi szükségesség az, sőt kötelesség. Mert hiszen e pártra nézve mindig és mindenütt csak az önzés irányadó. Az elveket csak czégerül használja, melyet kifüggeszt, midőn valami koronára van kilátása, de rögtön beránt, mihelyt önzésével, érdekpolitikájával összeütközik.

Azt hinné ez ember, hogy a noninterventio elve csak az egyes államok uralkodóinak és azon tekintélyeknek válhatik kárakra, melyek a nemzeteket kormányozzák, míg a nemzeteknek semmi bajt nem okozhat. Ezeket érintetlenül hagyja. Pedig tévedés lenne ezt hinni. Ha egy despota módon uralkodó párt a nép jogait porba tiporja, akkor a noninterventio elvének fogva a nép nem remélheti többé jogainak védelmét sehonnan; amaz elv őt is megfosztja a védelemtől. És az ily eset nem rögeszme. Nem szölok részletesebben. Csupán egy nemzetre utalok, Európa keleti részein, melynek nyakán egy brutális despota ül és jogait kénye-kedve szerint tiporja. E nemzetnek senki sem siet segítségére, még diplomátialag sem. A be nem avatkozás elve kötné tart minden kezét, mely védelmére akar fölemelkedni. De nemcsak az a baj, hogy a népek védtelenül vannak kitéve a despotismusnak. Amaz elv még más szerencsétlenségnek is oka. Nemzetközi tekintetben válaszfalat emelt egyes népek közt és megtámadtatás esetén minden államot magára hagy, a mennyiben alap-

elvileg tilt minden idegen segílyt. Ennek pedig az a következménye, hogy minden állam kénytelen véderejét a végsőig fokozni és roppant hadsereget tartani, hogy a megtámadtatásokra készen legyen. Valóban a noninterventio elve a népeknek átkos gyümölcsöt terem. A liberalismus elvei mind csak a párt érdekeit mozdítják elő, csak a pártnak szolgálnak javára, a nép pedig nem csak hoppon marad, hanem még költségeit is fizetni kénytelen.

Meghívás.

Vonatkozással folyó évi márczius 14-én Szilágyvármegye ügybuzgó lakóihoz intézett s a „szilágy megyei rabsegélyző egyület“ megalakítására czélzó felhívásunkra, tisztelettel tudtjuk, miszerint a szilágyvármegyei rabsegélyző egyület megalakítása iránti értekezletnek Zilahon, a vármegyei ház nagytermében leendő megtartására folyó évi december hó 18. napjának d. e. 10 óráját tűztük ki; ennél fogva tisztelettel felkérjük azon t. ügytársainkat, kik a kibocsátott felhíváshoz csatolt aláírási iven magukat az alakítandó humánus egyület tagjai gyanánt bejegyezni szívesek voltak, hogy a kitűzött napon megtartandó értekezletre megjelenni szíveskedjenek.

Zilah, 1887. évi december 4-én.

Szeőke Bálint,
kir. törv. sz. elnök.

Gazda Ferencz,
kir. ügyész..

Baranyi Ágoston,
főispán.

Sziksai Lajos,
alispán.

Karcolat.

(J.) Már csak megpróbálom, nem vált-e a rozsdától hasznavehetetlenné az a tollam, a melylyel hajdanta a karcolatokat írtam.

Különbö mentül rozsdásabb, annál jobban — karcol.

Ítélje meg a ki elolvassa.

Eljárt a szám a mult este; ott vagyunk Fingernél és azt találja valaki kérdezni tőlem, miért hagytam fel a karcolatokkal. — Irok a jövő számra — mondok én. — Hát az én G. Tódor barátom mindjárt hozatja az 50 krajczárost liter számra, csak hogy ki ne tegyem az újságba. — Meg is teszem. — Nem szeretném, ha valaki a G. betűt G ámen ciznek olvasná.

Pedig bizony megérdemelné. Annyi sok jó anekdotát mondott egy szuszra, hogy — majd elneveztük magunkat, de kisegített a bajból, — nevette ő maga.

Egyik viczce még is feljegyzésre méltó.

Jó L. K. jegyző barátunkról beszélt, hogy miként dicsekedett, mikor fiat szült neki — a felesége.

„Tudjátok — így henczegett, — azt mondta a bába, hogy szakasztott a papája.“

„Az ám — mondta rá G. T. — nagyon is hasonlít az apjára, mert se foga, se haja!“

Lelked rajta Tódor, ha nem igaz!

Különbö az ilyen tréfás ember még is csak többet ér, mint az amolyan, a ki mellét verve — dicsekszik becsületével.

Helyén valóbb volna, ha azt mondaná — mea culpa!....

„A borsókás disznyó, vagy miként került Kristóf a csávéba.“ Ez a czime a napi sajtó legujabb termékének. Kárvallásos szomorú história, melynek utolsó fejezetét a — bíróság írja meg.

No de se baj, több is veszett Mohácsnál. Czifrább dolog az, hogy a városházánál villamos készülék (Galvanó plast. Aparat) van alkalmazva. Az elektromos áramlat a városi aljegyző fején vezet keresztül s ha mellénye egyik gombját megnyomja, minden haja szállából pattog ki a villanyszikra.

Ki hitte volna?

A villany után most már a gőz munkáját várjuk, t. i. a vasut megnyitás nagy napját.

Decz. 15-ik napjára volt a legutolsó határidő kitűzve, de sokan Tamások benne, és azt hiszik, hogy akkor sem a megnyitás napját, hanem az 50-ik határidő jubileumát fogják megünnepelni.

Süpped, málik, lazul a sarmaság-zilahí vonalrész, — beszél a fáma, — a vizenyős talajba a slip-

per rothad, a sint rozsdá marja, a kavics s a porond csirizzé válik.

Fatalis állapot biz ez, és most tudódik ki, miért furják Zilahon az ártézi kutat.

Hát hogy a vonal mentéről minden vizet oda vezessenek le, csak hogy a töltés szárazon maradjon.

Annyi bizonyos, hogy a tüzes szekér megindulása a víztől függ. Ha eső nem léssen... hangzik a biztatás. Az őszi esőzések most már beálltak, fagy következett s az a vonalrész is megfogja birni talán a vonatot, ha — konccá fagy.

„Fütyöl a gép, az idő már télre jár!“

Tavaszra ha kienged s a töltés elsülved, majd vissza ünnepeljük a megnyitást.

Nálunk is folynak az előkészületek. — Páris lázban! írják a lapok, pedig ott csak elnökválság van. Nálunk vasutmegnyitás ünnepére készülünk és daczára ennek, elég — hideg vérrel.

Az a chablonszerű bankett, mükedvelői előadás, bál, diszebed mind meg léssen nálunk is fáklás zenével, prologgal vegyest, de a mi mind ennek zamatot adna, — legalább eddig még, — hiányzik a — közlelkesedés.

Egyetlen ember van a városon, a ki nem csak szíven hordozza az ügyet, hanem teljes odaadással tesz, vesz, jó, megy, fárad, csak hogy sikerüljön az ünnepély és ez a — polgármester.

A közönség egy nagy része pedig rettentő közönnnyel néz az események elé, — hogyne, mikor épen most küldték nyakunkra az állami adó végrehajtót, talán hogy kedvünket szegje a közörm-ben, mintha csak juxból fundálták volna ki ezt is — oda át.

A mükedvelő társulat pedig addig kereste az alkalmi darabot, míg beleválasztott a „Kólos-tor“ című vigjátékba. — Különleges czímét tekintve, legalkalmasabb lett volna e darabot akkor előadni, mikor majd a magyar zarándokok Róinából visszatérőben — Somlyón tartanak egy kis pihenőt.

A diszebedre felhívott 100 közül csak 42 egyén iratkozott be, 58 szilárdul fenntartotta „nem“ ességét. — Félelmetes többség akkor, a mikor egy eleven minister láthatása is — kilátásba lett helyezve.

Legjobban fő a feje az ebéd vállalkozó alkapiánynak, kétségbeesetten állított be hozzám, hogy hát már most mit csináljon az ebédre táviratilag megrendelt halakkal, ha a megnyitás eltalálna maradni.

Könnnyen lehet azon segiteni — vigasztalám, — egy bakter felügyelete alatt helyezd el halaidat az indóház körüli tócsákba, nincs azoknál jobb halastó sehol.

A nyomdában harmadikat csengettek.
IMehettt!....

Válasz.

„A szegény gyermekek érdekében“ című hírlapi közleményre.

Sz.-Somlyó, 1887. decz. 2.

Tekintetes szerkesztő ur!

Becses lapja ez évi 48-ik számába N... N... aláírással jónak látta egy előttem ismeretlen urnő egy rosszakaratu hírkövács információja után indulva egyszerűen az „ügy értesültem“ jog alapján a helybeli éhező gyermekek koszt-szerzésén fúradókkal szemben azon súlyos váddal lépni fel, miszerint a polgár házaknál a napokban megejtett kéregetések alkalmával azon tapintatlan nyilatkozat tétetett, hogy: „azért szólnának csupán polgári házakat fel a kosztadásra, mert az uri házakra nézve az ilyes dolog terheió!“ E nyilatkozat fölötti méltó megbotránkozásának ugy N... N... ur hölgy, mint a tekt. szerkesztő ur is élénk kifejezést adva, akként mutatják be e kéregetőket az olvasó közönségnek, mint a kik csak többet árthatnak, mint használhatnak ez ügynek, mert az ily tapintatlan fellépésekkel a két osztály közti egyetértést lázítják, stb.

Minthogy tudtunk szerint a helybeli éhező gyermekek kosztírozása érdekében, az ideig csak is a községi iskola tanító-karának alólirt tagja tett egy néhány polgár családnál látogatást, a fenti vád tehát engem terhel csálhatatlanul. Nehogy hallgatásom által N... N... urnő fenti állításait támogatni látszassam a közügy érdekében, s a könnnyen hívók megnyugtatósa végett sietek kijelenteni, miszerint N... N... urnő ebbeli értesülése semmi alappal nem bír, őt szándékosan s rosszakaratulag félrevezették s nem is egyéb az egyszerű gyanúsításnál, minővel lépten-nyomon találkozhatik bár ki is, a közügy terén működik. Álljon

elő az, ki előtt a fenti tapintatlan nyilatkozat, vagy ehhez hasonló tétetett általam! Hadd láthassam szemtől szembe azt, ki minden édességbe keserűt szeret csepegtetni.

De már az általunk elért eredmény is megdönti N... N... urnó feltevését, mert a kosztadásra eddig felkért 14 család közül 10 az uri osztályhoz, 4 pedig a polgári osztályhoz tartozik, kiknek neveikkel, szükség esetén szolgálni is tudunk. Nincs, de nem is lehet panaszkodni a két osztály áldozatkészségére, sőt örömmel tapasztaljuk mindenkor iskolánk iránti azon osztatlan szeretetet, melyet drága kineként megőrizni erkölcsi kötelességünknek ismerünk mindenkor.

A tapintatlan kifejezések — ha ilyenek is tétetnek, — bizonyára ártanak az ügynek, de hírlapi gyanúsításokkal sem lehet az éhező gyermekeket ellátni, sem jó ruhába öltöztetni!

Szilágy-Somlyón, 1887. december hó 5-én.

Bogdán István,
igazgató-tanító.

*

Mi olyan kézből vettük a szóban forgó cikket, mely annak szavahihetőségére nézve teljes biztosítékot nyújt. Az „ügy értesítései” olyan jogi alap, a melyet a gyöngédség használ akkor, a midőn egyenes tényekkel még akkor sem akar előállni, a mikor az módjában áll. Az igazgató ur a midőn a dolgok ellenkezőjét állítja, egy cseppel sem áll erősebb alapon, mint az, a ki az előző nyilatkozatot jóhiszeműleg megtette s abban is bizonyosak vagyunk, hogy a cikk írója tisztán jóakaratból indult ki, reá akarván mutatni ama hibára, melyet ha valaki öntudatlanul elkövetett, jövőre kikerülni alkalma lehessen. Hogyha erre szükség nincs, annak a cikkíró velünk együtt örvend; de az elkövetett hiba, vagy félreértés sem a cikkíró, sem a szerkesztőséget nem terhelheti. — Az, hogy a kosztadók közül 14 az ur i osztályhoz és 4 a polgári osztályhoz tartozik, csak N. N. urnó állítása mellett bizonyít, ki éppen azt iparkodott cikkében bizonyítani, a mit az elért eredmény most még inkább világításba helyez, t. i. hogyha jótékonyaságról van szó, nincs nálunk — osztálykülönbség. Mi ehhez ezúttal annyit tudunk, vajha már kifejezésünkben is megszoktuk a két (?) osztályt egynek tekinteni, a melynek éles megkülönböztetése ma már olyan nevetséges valami. A mi pedig az igazgató ur nyilatkozatának utolsó passzusát illeti, biztosítjuk, hogy az ismeretlen urnó nagyon is jól tudja, hogy hírlapi gyanúsításokkal nem lehet éhező gyermekeket se felruházni, se élelmezni s azért nincsen is jótékonyozás egy sem, a melyre az ő kezéből ne vettünk volna több vagy kevesebb adományt. Szerk.

Különfélék.

* **A helybeli jótékony nőegylet** karácson másodnapján fogja tartani első fillérestélyét. Az est programja következő: előadatik egy egy felvonásos vígjáték, miben a műkedvelő-társulat művészi gyakorlottságú tagjai működnek közre. Telegdy Mártonné urnó dalokat énekel, hegedű kíséret mellett. A valóban élvezetesnek ígérkező estére felhívjuk a t. közönség figyelmét, hogy a szeretet ünnepén tömeges megjelenésel igyekezzék magának nemes élvezetet, — a társadalom szülőközdőinek pedig anyagi gyámolítást szerezni.

* **Hymen.** A f. hó 5-én délelőtt esküdtött örökhiúsá-Hary József kolozsvári vasuti gyakornok Nedeczky Zsuzsa kisasszonynak, Nedeczki Samu polgártársunk szép és kedves leányának. Az esketési szertartást Nagy László ev. ref. esperes és lapunk szerkesztője végzék, ki a fiatal párhoz költői szép beszédet intézett. Az esküvőt a menyasszony szülői házában kedélyes lakoma zárta be, hol felköszöntőkben és jó kedvben nem volt hiány. Sok szerencsét a tiszta szívből kötött frigyhez!

* **Elnöki látogatás.** Székely Bálint zilahi kir. törvényszéki elnök, november hó 24-én a tasnádi kir. járási bíróságot látogatta meg. Őt napon át volt ott és beható vizsgálata a bírósági ügyvitel minden ágára kiterjedt. Hétfőn este bucsuzott el a bíróság hivatalnokaitól, a midőn is megelégedését kifejezve, további munkálkodásra inté a bíróság tagjait.

* **Pisztoly párbaj** folyt le a múlt hó 27-én Temesvárt Barathai Mihály ipariskolai tanár és Márk J. nyugalmazott postatiszt közt a Vadászerdőben. A párbaj oka állítólag becsületsértés s a viadalban utóbbi karján könnyű sebet kapott.

* **Beszámolás.** A helybeli községi tanítótestület az általa, folyó évi márczius havában rendezett fillérestély tiszta jövedelméből (58 frt 28 kr. és 2 frt 25 kr. kamat) a következő községi iskolai szegénysorsu tanulókat látta el a legszükségesebb téli ruhával, u. m.: Sziszik Ferencz, Szabó Ferencz, Kecskeméti Árpád, Katra Mihály, Pénczes György, Pénczes János, Sipos Lajos, Puska Gyula, Klein Mór, Svarecz József, Márton Adolf, Bröder Jakab, Klein Béla, Kecskeméti József, Ábel Mari, Roff Teréz, Herskovics Lujza, Grünfeld Róza, Veis Mari, Papp Mari, Veis Róza, Jakab Giza, Varga Károly, Márton Regina, Papp Katalin, Pozsár Zsuzsa és Veress Kata I—V-ik osztályu tanulókat. Kiosztatott köztök 9 drb. czondra-posztó kapát, 8 pár csizma, 8 bujka, 3 drb. szoknya, e tanév folytán pedig 2 frt értékű tanszer. A jótékonyaság oltárán ime ismét föllobbant az áldozat lángja, a kegyelet ismét letörölte sok gyermek arcáról a hideg és a nélkülözés szülte könyveket. Köszönet érte mindazoknak, kik e nemes cél eléréséhez filléreikkel hozzájárultak. Szilágy-Somlyón, 1887. december hó 2-án. Bogdán István, közs. isk. igazgató-tanító.

* **A sertésfenyőtűket,** úgy szintén a sertéskecskédőket is közelről érdekelheti a szólnok-dobokamegyei gazdasági egylet körlevele, melyben tudatja hogy az első debreci országos sertés vásár 1888 évi február hó 8-ik és 9-én fog megtartatni. A körözvényben jelezve van, hogy a Szamos parton kijelölt vásár terén a sertések részére fedett aklok is építtetnek s a vásár tartamára mérsékelt díjért a tenyésztők rendelkezésére boesáttatnak és a takarmány szükségletek rendezésére aczi árban beszerzéséről is gondoskodva leendő.

* Az E. M. K. E. szilágymegyei tagjait felkérem, hogy illetekeiket lehető rövid idő alatt szíveskedjenek befizetni pénztáros tek. Bartha Iván ügyvéd urhoz Sz.-Somlyón. Nagy László, alelnök.

* **Ha per, legyen per.** J. K. mészáros disznót vágatott le a napokban, melyet Griger György állatorvos megvizsgálván, mint elfogyasztásra egészségtelent elásatni rendelt. Erre a mészáros „fegyelmi keresetet” indított az állatorvos ellen; mire ismét az orvos felásatván az eltakart állatot új orvosi szemlével constaltatta annak beteges voltát s most már ez alapon ő indított a mészáros ellen rágalmazási pert. Hogy mi lesz a vége, könnyű kitalálni.

* **Regényes hajlamu asszonyok.** Fama asszonyaság beszéli hogy hétfőn este egy özvegy nő mérgezésé ki-sérletet követett el magán; de biz az nem sikerült, mert a gyors orvosi segély megmentette a veszni indult lelkét. Oka a dolognak szerelmi história, melynek szálai igen erős és nyomatékos okokhoz fűződnek: egy egészes fű gyermekhez és az apa indolens magaviseletéhez. A másik regényes mérgezést pedig több nappal ezelőtt gyufa oldattal, — kevésbé excentricus hajlamu nő követte el magán, férjének könnyűvérű viselkedése miatt. Ezt is idejekorán megátolták öngyilkossági szándékában. Lám a romantikus hajlamok nálunk is feltalálhatók itt-ott, habár egész komolyan senki sem akar meghalni. Okosan hölgyeim: elég ha csak rájőzünk is a csapodár férfiakra!

* **Ifj. Bölöni Sándor,** a ki már évek óta behatóan foglalkozván a történelmi tudományokkal, e téren szép sikereket ért el, mint értesülünk, közelebb Szilágymegyébe s innen a fővárosba megy s utóbbi helyen tölti a telet. A fiatal tudós mind a két helyre régi okiratok tanulmányozása céljából utazik, amelyek munkában levő nagy műve: „Szilágymegye monographiája”-hoz szükségesek. Megemlíjük egyuttal, hogy műve monumentális munka, melyhez már eddig több mint kétezer régi okmány szolgál adat gyanánt, nagyobb része már készen van. Teljes befejezéséhez azonban még így is szükségeses egy-két év.

* **A Magyar-Francia** biztosító részvénytársaság (Franco-Hongroise) életbiztosítási osztályához 1887. november hóban benyújtatott 331 ajánlat 637,760 forint összegről és az előző horol elintézetlenül maradt ajánlatokkal együtt kiállított 334 kötvény 605,100 frt biztosított összegről. Az 1887. év január 1-től nov. végéig 3935 ajánlat 7,482,360 frt összegről nyújtott be és 3623 kötvény 6 millió 681,364 frt biztosított összegről állított ki.

* **Az önkéntes tűzoltó egylet,** mint megírtuk, egy régebben tartott gyűlésében elhatározta, hogy a rangjelzést az ez évi országostűzoltó szövetségi közgyűlésen elfogadott gomb alaku jelzővel fogja ezután fel-tüntetni, a rangfokozatot azonban továbbra is fentartja. Ennélfogva a rangjelzésre vonatkozó szakasz módosítást nyert és a jelzésre a következők lesznek. Főparancsnoknál: ezüst paszománt fél galléron két arany gomb. Alparancsnoknál: ezüst paszománt fél galléron egy arany gomb. Csapatvezetők, szertárnok, és tisztviselőknél: vörös posztó galléron három ezüst gomb. Ezen három fok-ban álló tisztek a gallér körül, bal vállon és a két karon vörössel áttört ezüst zsinórt viselnek, a főparancsnok ezen kívül a két karon egy vékony ezüst mellék zsinórt is. Ugyanezek sapkája veres selyemmel áttört ezüst zsinórral szegélyezett. Gépmester, zászlótartó és szakaszvezetőknél: vörös posztó félgalléron két ezüst gomb. Örvezetőknél: vörös posztó félgalléron egy ezüst gomb. Az ntőbb említett tisztek, valamint az önkéntes tűzoltók gallér, váll és karzsinórzata fekete. Az eddig viselt gallérjelvény (keresztbe fektetett bal-ták felett sisak) teljesen elmarad.

* **Gyilkosság.** A krasznai esendőrség által mult hó 30-án újrataratva kiküldött esendőrök a Kraszna és Máron közötti országúton egy férfi hullát találtak, melyen az erőszakos halál nyomai mutatkoztak. A holttestben egy fizesi embert, névszerint Mikulás Mitrut ismertek fel, ki valószínűleg a krasznai hetivásárról jöve támadtatott meg gyilkosai által, kik fejét botokkal bezúzták s vérbe fagyba az országot mellett hagyták. A további vizsgálat fogja kideríteni, hogy rablási szándék, vagy boszu vezette-e megtámadót.

* **M-Keczelben,** szintén meggyilkolva találtak Dombi Ágnes cigányasszonyt. A gyilkos egy cigány volt ki már ül és gondos felügyelet alatt van.

* **Pikáns per.** A n... i kir. járásbírósnál egy könyvkereskedő beperelte egy fiatal jogász atyját 86 frt és néhány krajczár erejéig, a mely összeggel a fiatal ur vásárlásai után adós maradt. A számlában a nagyszámu jogi könyvek közé egy „Pikáns naptár” is fel volt véve. A bíró csak 85 frt s pár krajczárt ítélt meg a kereskedő részére. A „Pikáns naptár”-ra vonatkozólag pedig azt határozta, hogy ennek ára nem volt megítélhető, mert az nem feltétlenül szükséges a jogi tanulmányokhoz.

Irodalom.

— A napilapok üdvös versenyébe, n melyből legnagyobb haszna az előfizető közönségnek van, a „Pesti Hirlap” kétségtelenül egyik legelső helyet vívta ki, főleg jól megalogatott tárcza-közleményei, páratlanul álló karczolatai, s valamennyi közt leg-gazdagabb távirati rovata által. Az eredeti értesítések nagy mennyisége s az élénken szerkesztett rovatok változatossága két oly főtulajdonsága e lap-nak, mely teljesen érthetővé teszi rendkívüli elterjedtségét s a magyar olvasóközönség jól kiérdemelt rokonszenvét. Különben a lap olcsó ára (egy hóra csak 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr.) szintén sokkal járult ahoz, hogy a magyar nyelven megjelenő napilapok közül a „Pesti Hirlap”-ot nyomják legtöbb példányban. Mutatványszámokat egy hétig ingyen küld bárkinek a kiadóhivatal (Budapest, Ná-dor utca 7.)

A „Képes Családi Lapok” 11-ik számának tartalma: Anyja lánya. (Regény, folyt.) Mészáros Ist-vántól. — Szeretlek. (Költemény.) Putyi Istvántól. — A régi kép. (Elbeszélés, folyt.) Szarvas Mariskától. — A pontosság. (Elmefuttatás) Brankovics György-től. — Szeretet és szerelem (Elbeszélés, folyt.) Gaj-zágó Ödöntől. — Mit szól a világ? Mit mondanak az emberek? (Komoly csevegés, vége.) Diogenestől. — A sakter leánya (Elbeszélés, folyt.) Csalomjaitól. — Képeinkhez — Mindenféle. — Melléklet: „Szó-kevények.” (Regény, folyt.) V. Gaal Karolintól. II. 137—152. oldal. A borítékon: Heti-naptár. — Sak-talány. — Számrejtvény. — Megfejtések. — Megfe-jtők névsora. — Hymen. — Gyászrovat. — Aprósá-gok. — Szerkesztői posta. — Hirdetések. Előfizet-hetni: Méhner Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnö-velde-utca 8. szám. Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

— Uj zenemű, egy keringő jelent meg Stein János, m. kir. egyetemi könyvkereskedő kiadásában Kolozsvártt. Czim Ylang Ylang. (A maga asztalá-ra); zongorára irta Deák Albert. Ára 1 frt.

— Tréfás mértani feladványok gyűjteménye. Orbók Mór, ki a tankönyvirás terén oly kiváló si-kerrel működik — a fenti cím alatt bocsátotta kö-zre „Hasznos mulatságok” czimen megindított ifjusá-gi vállalatának III-dik füzetét. A diszesen kiállított s száztizenhét képet tartalmazó füzet ára 50 kr. s szerzőnél rendelhető meg Pozsonyban. A füzetet Hec-kenast G. utóda: Drottletff Rezső adta ki. A könyv a felnőtteknek is kellemes szórakozást nyújthat. Ka-rácsonyi és ujévi ajándéku alig tudnánk ennél hasz-nosabb és czélszerűbb könyvet ajánlani a szülők fi-gyelmébe. Orbók Mór a „Hasznos mulatságok” négy füzetére előfizetést is elfogad 1 frt. 60 krajczárjával. Minden negyedévben egy füzet jelenik meg. A „Tré-fás számtani feladványok gyűjteménye” szintén ná-la rendelhető meg 50 krajczárral.

C S A R N O K.

Hogy került papné Sárvárra?

— Traktualis adoma. —

Irtá: *Kanizsay Endre.*

(Folyt. és vége)

Hát ezek mind igen bölcsen voltak elgondolva a tiszteletes ur által s bizonyára úgy is lettek vol-na, ha t. i. az öreg kurátor békét hagyna az em-bernek.

— Tiszteletes uram — szólítja meg egy reg-geli templom után, — tesszik-e tudni, mit mond a biblia?

A jámbor tiszteletes ur erre persze hogy azt feleli: hát hogyne tudná, hiszen az a kenyere!

— Hát csak azt akarom mondani, hogy egy helyt azt mondja: „nem jó az embernek egye-dül lenni.” Soha sem volt olyan pusztá ez a mi pa-rochiánk. Tiszteletes ur egyedül jár, kél, busul, a faluban azt mondják, hogy nem is lehet máskép, mi gyönyörűsége is lenne egy magános embernek. Óh, nem így volt ezelőtt! A tiszteletes ur háza köz-pontja volt a társas összejöveteleknek, a nép imá-dattal csüggött papján, elhozta a tiszteletesnek leg-jobb borát, legfinomabb muskotály dohányát, a tisz-teletes asszonynak legédesebb mézét, legszebb gyü-mölcset, legkövérebb libáját. A tiszteletes komája volt a fél falunak s a jámbor nép lelkesze leeresz-kedését azzal viszonzta, hogy minden földjét meg-szántotta, betakarította, aztán mikor eljött a tél, vége-hossza nem volt a sok névnapoknak, kézfogók-nak, disznótoroknak! . . . Ne tessék azt mondani, hogy sohse nőszül meg, fáj a szíve, férjhez ment a kit szeretett, megcsalta a szeretője . . . Hejh, nekem is volt kedvesem — a mostani főbiróné, — szá-m-talanszor fogadtuk mi is esküvel, hogy egymást el nem hagyjuk soha, míg aztán én odajártam Talián-országba bakáskodni, bizony férjhez ment az én Zsuzsim, mikor haza jöttem, már apró porontyai vol-tak! . . . Első bosszuságomban felakartam gyujtani a falut, az öreg tiszteletes ur juhászított meg, áldja meg érte még a porában is a jó Isten, azt mondta: „ne busulj fiam, gyöngyház, ha leszakad lesz más” s kerített nekem egy olyan fehér népet, hogy biz én soha se busultam többet Zsuzsi után . . .

— Majd meggondolom kurátor ur, most hát a szerep megfordítva lesz, az elődöm keresett kurátor uramnak jó feleséget, most meg az öreg kurátor akarja megházasítani a fiatal papot. No majd ha ki lehet ebből a Sárvárból mozdulni, majd a nyáron széjel nézünk, ha van valaki, a kit kommandálna kurátor ur megköszönném, hanem már ha rádom a fejemet a nép kedvéért arra, hogy megnősüljek, az szent igaz, hogy olyan leányt keresek, a kinek anyja nincsen.

— Hát hiszen tiszteletes uram, a salánki er-désznek van olyan két derék leánya, hogy még a plebánus ur is azt mondta a mult szüretkor, hogy kedve kerekedne kivált a nagyobbikért letenni a pásztorbotot, — aztán az anyjok is elhalálozott — jó áldott teremtés volt szegény, — no azok kész gazdasszonyok; azért hogy benn laknak az erdőben, voltak azok a városban nevelőben is, én jól isme-rem őket, minden ősszel, mikor az eklekziának lát-

vásárolok, csak tőlök szerzem be. Máli kisasszony még mondta is a multkor, hogy kurátor uram, ha fiatal papjok lesz, hát forduljanak el erre is! . . .

Sohse várja tiszteletes uram, hogy kitavaszdójék, ránduljon el a napokban, ha reggel megindul, estére ott van a hegygerinczen keresztül, ha nem fog tetszeni a háztűznézés, hát nem muszáj oda másodszor is elmenni!

— De hát hogy menjek én ilyen nyakig erő sárban leánynézőbe? Gyalog semmi szín alatt nem mehetek, lovas szekér nem tud elvinni, ha ökörszeren megyek, kirudálnak, gőzös nincs . . . repülni nem tudok?

— Van én nekem tiszteletes uram egy sárga lovam, az öreg tiszteletes uré volt, attól vettem, jól lehet megette már a kenyere javát, a félszemén ugyan hályog van, de azért pompás hāti állat . . . elviszi az tiszteletes uramat akármilyen sáros, járatlan utakon, hegyszakadékokon keresztül — kommentálom!

— Hát jól van kurátor uram, mihelyt a csizmám megfejejtetem, ráveszem a fejem még egyszer és utoljára a leánynézésre, hanem annyit egész komolyan mondok, hogyha itt sem fogok czélt érni, mig én sárfalui pap leszek, itt ugyan nem lesz papné! . . .

Ugy egy ködös, borongós novemberi reggel, elő is vezette kurátor uram a sárgát s megmagyarázván az utat s azt, hogy mint kell bánni a paripával, Harmath tiszteletes ur, ősz kurátorja áldáskívánatai kíséretében utnak indult leánynézőbe.

Alkonyat tájon előtte állott az erdészlak. Igaz, hogy a sárga kitünő hāti ló volt, el nem tévedt, a mi nem is csoda, mert jól tudta az idejárt, az öreg pappal hajdan gyakran eljött ide quaterkázni, (t. i. ő zabbal, az öreg pap jó érmelléki-vel), de annyira még se volt ügyes, hogy a sarat fel ne csapja a tiszteletes ur tógájára s a czélpontnál a vőlegény kandidátus kétségbeesve vette észre, hogy az ujdonat új fejeléstől fel a vaskalapig, gyönyörűen pettyezett a sártól mindene. (No hiszen így aztán tetszeni is fogok én ezeknek a finnyás kisasszonyoknak!) — Rémületében már-már visszaakart fordulni, de a házőrző cerberusok olyan lekötöző nyihogással és farkcsóválással üdvözlötték a sárgát, hogy az erdész — egy javakorbéli vialis ember, — észrevevén, hogy vendége érkezett, lesietett elébe s a vendégyszeretet egész szívélýességével segítette le a lóról, kiszabadítván a kengyelbe szorult lábát a kengyelvasból.

A kölcsönös bemutatások után pedig (a sárga magától is megtalálta az ólat, egy örvendő komondor belökvén előtte az ólajtót) karonfogva vendégét vitte fel a leányokhoz. Váltig szabadkozott a tiszteletes ur, hogy elébb tán a konyhában kipuczovalná magát a sártól, nem ért semmit, a házigazda fülig sáros vendégét betuszkolta a tükörsima szalonba.

A leányok, mint két őzike, félénken pattantak fel az ablak mellől, a varrógép megszűnt zakatolni, s egy néhány percz mulva aztán tisztában volt előtök, hogy itt bizony körülbelől leánynézésbe jöttek.

A tiszteletes ur ugyan zavarában emlegetett holmi parokhialis színt, istállót, hogy tán annak venne fát, azért alkalmatlankodnék, de biz azt a két csintalan leányzó kinézte a szeméből, hogy itt valamelyikőjük is belekerül a krédóba a favétel mellett.

Az erdő közepén nagyon ritka eset az, hogy vendég járjon, pedig az erdész vidékszerzte híres vendégyszerető és marasztó házi ur s így nem csoda, hogy fiatal vendégének áperzte kijelentette, hogy három napig „lélek az udvarról se be, se ki.“

Eleinte szabadkozott a tiszteletes ur, hogy hát keresztelni, esketni valója van stb. stb., de mikor aztán Málka kisasszony is olyan szívélýesen marasztotta, hát csak rászánta magát, hogy ott marad.

A három nap alatt aztán el is mosódott az ő szíve táblájáról a szép Vilma szende képe, s szíve dobbanására figyelve, megérlelődött agyában a gondolat, hogy minek járjon ő nyaktörő utakon ide olyan sokat, szép leány, kedves leány, neki bizony tetszik, ő megkéri a Málka kisasszony kezét. De csak nem mert vele kirukkolni.

Mikor aztán a bucsuzás pillanatában a sárga elő lett vezetve, (nyilván arra gondolt, hogyha kósarat kap, felveti magát a hátára s úgy elvágtat, hogy ezek ugyan sohse látják többet,) hősi bátorság szállta meg s kijelenté, hogy ő ugyan megyen, de szívét itt hagyja. Málka kisasszonynál, — s ha talán édes atyjának meg Málka kisasszonynak nem volna kifogása ellene, egy kis karikagyűrűt is hagyja itt cserébe azért a másikért, a mi a Málka kisasszony nevetlen ujján van! . . .

Erre a nem várt kijelentésre aztán mint jól nevelt leányokhoz illik, Málka is, Sárika is fülig pirultak is elfutottak szobáikba, az erdész ur alig tudta őket onnan elöcsalogatni.

Pedig hát hamis volt a zuzája is Málkának.

Hisz a szíve is repesett örömében, mig a jámbor tiszteletes ur félénken elmondta a maga mondókáját, de hát ő úgy gondolta, hogy hiszen máskor is majd eljön a tiszteletes ur, majd akkor is ellehet cserélni azt a gyűrűt, de ha most késznek nyílnék, még azt hinné a tiszteletes ur, hogy nagyon szeretne már férjhez menni. Jobbnak látta tehát azt mondani: „hogy gondol olyat tiszteletes ur, hiszen most láttuk egymást először, hanem hát legyen szerencsénk máskor is, majd talán később“, stb. stb.

Szegény Harmath ur! Ezt a pajkoskodó, csintalan beszédet egészen komolyan vette.

No hiszen ide is hasztalanul jött hát! . . . De minek is hallgatott ő annak a hájfejű kurátornak a meséjére? . . . Ilyen szégyen . . . ha a traktus megtudja, hogy ő megint kosarat kapott! . . . Majd szétrepedt szíve a fájdalomtól s boszuságában felfogadta minden néven nevezhető szentekre és prófétákra, a melyek a kalendáriumban és bibliában vannak, hogy ő ugyan soha ebben az életben még csak a lábát se teszi többé leányos házhoz! . . .

De azért boszuságát nem mutatta, illően elbucszott az erdészéktől s azok szívélýes meghívására meg is ígérte, hogy ezentul gyakrabban teszi tiszteletét, de szíve, lelke csupa keserűség volt már s mig a szája udvariasan beszélt, — ott belől ette a méreg s szörnyen esküdözött, hogy abból ugyan soha sem lesz semmi, hogy ő többet ide jöjjön ebben az árnyék világban. Még azt a gyöngéd és biztató kényszerítést sem vette észre.

— Jer sárga, koczogjunk haza!

A sárga hűségesen oda is állott egy töke mellé, arról szokott volt hajdan az öreg tiszteletes ur reá ülni. Minthogy pedig a régi jó világban az öreg tiszteletes ur rendesen egy kicsit nehéz fővel szokott volt az erdészéktől haza koczogni a sárgán, ez be lett már tanítva, hogy mikor a töke mellé áll és a gazdája fel akar a nyeregbe helyezkedni, a két első lábát leereszti s így egy kissé meghajtván magát, sokkal könnyebb volt az öreg urnak pityókás fővel reá telepedni.

A megszokás természetévé válván, most sem tett különben.

Csakhogy a mint lefele ereszkedett, a kikosarozott tiszteletes ur épen akkor ugrott dühösen fel reá, minek természetes következése aztán az lett, hogy biz ő tul ugrott a sárgán, zsapsz! le hassal a sárba.

Más ember ilyen kritikus helyzetben, midőn arról van meggyőződve, hogy kikosaroztatott s a család szeme előtt ilyen katasztropha éri — papi hivatal ide, papi állás oda . . . elébb minden csillagokat és szenteket leszed az égről, aztán szégyenletében feltápáskodik, lóra pattan s köszönés nélkül úgy elvágtat, hogy soha többé még arra a tájékra se megyen . . .

Harmath tiszteletes ur azonban meglepetésében egész közönyösen felczihelődvén a sárból, flegmatice csak ennyit mondott: „no a ki arkangyala van, ezen is keresztül esünk, mint a leánykérésen.“

Homéri kacaját tört ki e megjegyzést hallva, az épen ott álló s nevetését nagy kinok közt eddig visszatartott erdészből, megölelte a mérgelődő tiszteletest s derült hangon mondá: „Nem oda Budal! Most már aztán én mondom, hogy bizony kicseréljük azt a gyűrűt, hisz Málka fülig szerelmes, csak tréfálni akart egy kicsit, menjünk vissza.“

De a visszatérésről mit sem akart tudni Harmath tiszteletes ur mindaddig, mignem Málka is szemlesütve bizonyítá, hogy az apa igazat beszél.

Örömében aztán csaknem borravalót adva a sárgának, vissza is tért a tiszteletes ur, el sem jöve addig az erdészéktől, mig el nem csattant az a valami, a miről Giccei vakmerően (állítólag tapasztalásból) azt mondja, hogy édesebb mint a sárga cukor.

Igy került papné Sárvarra, a mit Sárfalunak is hívnak.

Hirdetések.

515—1887.sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sz.-somlyói kir. járásbíróság 1413.—1887. számú végzése által Bilicz Sándor és társa javára Fülöp Antal ellen 91 frt 4 kr. tőke, ennek 1887. évi január hó 27. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 54 frt 85 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 321 frtra becsült két hordó szilva pálinkából álló ingóságok nyilvános árverés után eladatnak.

Mely árverésnek a 3410.—1887.sz. kiküldést ren-

delő végzés folytán a helyszínén, vagyis Sz.-Somlyón, alperes lakásán leendő eszközzésére 1887. évi december hó 16-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégíttetéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korában eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számíttatik.

Kelt Sz. Somlyón, 1887. évi december hó 1-én.

VIRÁG LÁSZLÓ,
kir. bir. végrehajtó.

Lapunk szerkesztőségénél egy frttal megrendelhető:

„Apró Emberek.”

Beszély- és rajzgyűjtemény. Irta: Hamvai Sándor. Kiadta: Nagy László, a „Szilágy-Somlyó” szerkesztője.

TARTALOM: Előszó. — Egy sugár az éjben. — A vármege orra. — A Borbíróné titka. — Csak egy kicsit ostoba. — A mundauros világból: Az éhes kísértet. — Hova lett a szegény Balog Pali? — Pár baj történetek: A mi névtelen hőseink. — A veszedelmes pilulák. — Azok a bolondító kék szemek. — A hívők menyországa. — A toll nyomorultjai.

A jelzett műről álljon itt a többek közül kivonatban egy pár sor a legtekintélyesebb fővárosi lapok után:

„ . . . A szerző fiatalsága dacára nem ismeretlen név a hírlapírodalomban s ez első önálló kötete bárkit is meggyőzhet arról, hogy őt nem hiúság vitte az írásra. Az élethől vett alakokat állít élénk s a mi történeteiben oly megnyerő, az az igaz hang, mely másoknál ritkán cseng füleinkbe.“ („Fővárosi Lapok“ 1886. 90. szám.)

„ . . . Vidéki termék, de figyelemre méltó. . . Hamvai ügyesen válogat tárgyat abból a körből, a hol a vidéki író mozog s a hol ugyancsak tömegesen kínálja magát a tárgy arra, hogy az ügyes író tollhegyre szedje. . . Hamvai ügyesen ír, van humora, sőt satyrája is. Egyik másik beszélyéből a kedélynek őszinte melegsége árad s könnyed leírásai elég jó hatást tesznek az olvasóra.“ („Egyetértés“ 1886. 80. szám.)

„ . . . A fiatal elbeszélő most nem ismeretlen a szépirodalmi olvasmányok kedvelői előtt Hamvai eleven tollal, könnyedén ír s élénk érzéke van az apró emberek gyöngeségeinek fölismérésére. Rövid elbeszélései ez okból is kellemesen szórakoztató olvasmányok.“ („Nemzet“ 1886. 70. szám.)

Legczélszerűbben megrendelhető a „Szilágy-Somlyó“-ra beküldött előfizetéssel egyideűleg postautalványnyal.

Hirdetmény.

Egy okleveles, a román nyelvet bíró jegyző segéd, 100 forint évi fizetés és teljes ellátással azonnal elfogadtatik. Megkeresések a gyűmülesénesi körjegyzőhöz intézendők.

Oklevél nélkül bíró, de 6 gymnasialis osztályt végzett egyén szintén elfogadtatik.

1—2

En,
CSILLAG ANNA
185 ctm. hosszú óriási
Loreley-hajammal,
melyet az általam fölta-
lált kenőcs 14 havi hasz-
nálata után nyertem, mely
megakadályozza a haj-
kihullást, elősegíti a
hajnövést és erősíti a
hajbőrt, uraknál előse-
gít egy teljes erős szá-
kálnövést, rövid ideig
való használat után a
hajnak, valamint a szá-
kálnak természetes színt
és sűrűséget kölcsönöz és
megóvja korai őszüléstől
a legmagasabb korig. —
Egy köcsög ára 50 kr.,
1 frt, 2 frt. Postával
küldés naponként a pénz előleges beküldése
vagy postautalvánnyal mellett az egész világba.

Csillag és Társa
B u d a p e s t, király-utca 26.
20—20